

Hur har Schengen-avtalet påverkat förekomsten av trafficking inom EU?

En komparativ studie av Storbritannien och Sverige

Abstract

Hur kommer det sig att vi idag lever i en värld där slaveri har fått en ny skepnad i form av trafficking? Syftet med vår uppsats är att besvara frågan hur Schengen-avtalet har påverkat förekomsten av trafficking inom EU. För att besvara frågan har en komparativ studie gjorts mellan två EU-länder varav det ena landet är med i Schengen-avtalet. Utöver detta har en studie av olika statistiska rapporter gjorts och utifrån dessa har slutsatser kring frågeställning dragits. Resultatet av undersökningen visade att Schengen-avtalet inte hade någon större påverkan gällande inflödet av trafficking-offer. Däremot visar studien av de resterande rapporterna att Schengen-avtalet har bidragit till en ökning i trafficking-offer eftersom offren innehar lagliga resedokument. Man kan även se att Schengen-avtalet påverkar var offren kommer ifrån. Det verkar som att handeln sker från Schengen-land till Schengen-land i mycket högre utsträckning än Schengen-land till icke-Schengen-land. Trafficking är vår tids moderna slaveri.

Nyckelord: trafficking, globalisering, Schengen-avtalet

Antal ord: 7277

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.2 Syfte och frågeställning	4
1.3 Metod och material	5
1.4 Teori	7
2. Trafficking och dess utbredning	8
2.2 Trafficking inom EU	8
2.3 Globalisering	10
2.4 Globalisering och trafficking	10
2.5 Schengen	11
2.6 Schengen och trafficking	14
3. En jämförelse mellan Sverige och Storbritannien	14
3.1 Sverige	14
3.3 Storbritannien	15
3.4 Skillnader mellan Storbritannien och Sverige	17
4 Teori: trafficking analyserat ur ett radikalt perspektiv	18
5. Resultat och analys	19
6. Slutsats	21
7. Referenser	22

1. Inledning

Handel med människor har med sina gamla rötter präglat den mänskliga historien under en väldigt lång tid. En vanlig referensram till detta är den handel som skedde under 1600- och 1700-talet då en stor del av befolkningen från olika länder i västra Afrika skickades till Amerika för att arbeta som slavar. Det är kanske även där man tänker sig att människohandeln var som störst och att slaveriet sedan dess mer eller mindre försvunnit. I mångas ögon tillhör slaveriet historien, men faktum är att slaveri sker än idag. Idag kallas handel med människor för trafficking, där verksamheten är en del i organiserad gränsöverskridande brottslighet. Den moderna tidens slaveri är ett uttryck som används frekvent för att beskriva situationen, där faktum är att antalet slavar som handlas med idag är större än för ca 350 år sedan. Trafficking är ofta tätt sammankopplat med allvarliga hälsokonsekvenser för individen där våld, sexuellt utnyttjande och exploatering i andra former är vanligt förekommande. (Tedtalk.com, 2010).

Hur kommer det sig att denna verksamhet ökat så pass mycket under de senaste decennierna, trots att det senaste århundradet präglats av kampen för demokrati och mänskliga rättigheter för alla? Även fast alla EU-stater idag erkänner trafficking som ett brott mot de mänskliga rättigheterna ser vi ändå en stadigt ökad förekomst av trafficking (EU-kommissionen 2013, s.17). Hur kan vi förklara detta?

1.2 Syfte och frågeställning

Trafficking är ett omfattande problem som drabbar länder i Europa där östeuropeiska stater generellt står för rekryteringen av offer medan västeuropeiska stater vanligtvis står som konsumenter av det så kallade utbudet. Europeiska Unionen (EU) uppmärksammade problemet med trafficking 1989 då kollapsen av Sovjetunionen resulterade i många icke fungerande stater och institutioner (Wylie m.fl. 2010, s. 3).

Sedan dess har vissa stater klarat sig bättre medan vissa klarat sig sämre. EU har utvidgats och omfattar idag flera stater som för ett par decennier sen tillhörde Sovjetunionen. Man har kunnat följa hur EU:s arbete intensifierats och vuxit med målet om en inre marknad med fri rörlighet för varor, tjänster, kapital och personer. Arbetet med den inre marknaden utvidgades med ratificeringen av Schengenavtalet i form av Amsterdamfördraget 1999 (Europa.eu, 2009). Det är under de senaste 14 åren som gränserna mellan EU:s medlemsländer blivit mindre skarpa. Samtidigt är EU inte den enda regionen i världen där gränser blivit mer diffusa. Med en globalisering på flera olika plan påverkas i stort sett alla stater i det internationella systemet. Här kan vi se att Schengenavtalet är en effekt utav globaliseringen.

Genom detta avtal ökar den så kallade "interconnectedness", alltså sammanlänkningen, som globaliseringen innebär med exempelvis en integrerad arbetsmarknad och en ökad fri rörlighet av personer (Baylis m.fl, 2011, s. 8). Det vi vill undersöka är vilken påverkan Schengen-avtalet har haft på traffickingflödet i Europa. Hur starkt har Schengen-avtalet egentligen påverkat situationen i förhållande till den globalisering som ändå sker över hela världen? Utifrån dessa funderingar blir vår frågeställning: Hur har Schengen-avtalet påverkat förekomsten av trafficking inom EU?

Den radikala teorin har en god förklaringskraft gällande problematiken kring trafficking. Detta vill vi förtydliga genom en analys med hjälp av teorin som vi kan koppla till Schengen-avtalet och problematiken.

1.3 Metod och material

För att besvara vår frågeställning har vi valt att göra en komparativ studie mellan två stater inom Europa, som båda är med i EU men där en av staterna valt att stå utanför Schengen-avtalet. De staterna vi valt för vår undersökning är Storbritannien och Sverige. I valet av stater utgick vi ifrån att länderna skulle vara så lika varandra som möjligt eftersom vi vill kunna få fram så tydliga resultat som möjligt för att kunna se Schengen-avtalets eventuella effekter. Av de länder som står utanför Schengen är Storbritannien det land som är mest likt Sverige. Exempelvis så står även Rumänien utanför Schengen men beskrivs ofta som ett rekryteringsland medan Sverige och Storbritannien beskrivs som destinationsländer (Rikspolisstyrelsen 2012, s.6). Givetvis finns det skillnader mellan Sverige och Storbritannien. Detta är något vi i uppsatsen försöker upplysa om då vi analyserar resultatet vilket presenteras under avsnittet med samma namn.

Vi har förväntningar gällande resultatet men har ändå i vår undersökning försökt att arbeta så öppet som möjligt eftersom vi inte vill fastna i någon uttänkt föreställning. Vad vi förväntat oss är att Schengen-avtalet har ökat förekomsten av trafficking på olika sätt och även att Sverige och Storbritannien kommer att skilja sig åt i siffrorna gällande trafficking. Detta tror vi dels på grund av att länderna har olika lagstiftning i fråga om prostitution och dels på grund av att en av länderna är Schengen-medlem.

Materialet vi använder består till stor del av statistik. Statistiken vi använder oss av kommer främst från Eurostat - EU:s statistikmyndighet som redovisar statistik för de olika medlemsstaterna. Vi använder oss av EU:s senaste rapport om trafficking. Dessutom använder vi nationell statistik från respektive land. Statistiken gällande Sverige kommer från polisens årliga rapporter om trafficking, där den senaste rapporten är i använd. Denna rapport är till

största del baserad på förundersökningar och domar “samt på information som inkommit till polisen under 2011 och som berör människohandel och därtill relaterad brottslighet.” Var den här informationen kommer ifrån framgår inte. Om det är allmänheten, speciella myndigheter eller icke-statliga organisationer som bidragit med denna går man inte närmare in på. Detta kan ses som en svaghet, men man kan istället dra slutsatsen att rapporten om Sveriges situation är mer baserad på renodlat polisiärt arbete. Ytterligare en svensk rapport har använts och är utfärdad av Brottförebyggande rådet (Brå). Syftet med denna rapport är att belysa situationen för trafficking med fokus på Sverige, Finland och Estland. Materialet i denna rapport baseras på analyser av domar och utredningar, men även intervjuer med personer som har goda kunskaper inom området, bland annat kriminella aktörer, sociala myndigheter och icke-statliga aktörer. Den har varit behjälplig i förståelsen för verksamheten som sådan, inte för statistiska syften.

Den brittiska statistiken som tas upp kommer från National Referral Mechanism (NRM), som är ett ramverk för att kunna identifiera offer för trafficking och se till att de får rätt stöd och skydd. För att hamna inom NRM måste man som offer ha varit i kontakt med vissa auktoriserade myndigheter såsom polisen, tullen, socialtjänsten och vissa icke-statliga organisationer (www.soca.gov.uk 2013). Utöver denna har vi tagit del av en rapport utfärdad av The UK Human Trafficking Centre (UKHTC) där en bredare grupp av samarbetspartners används jämfört med NRM-rapporten. Det argumenteras därför i den första brittiska rapporten att siffrorna från NRM är mer objektiva och konsekventa, men att man genom att läsa UKHTC-rapporten kan få ett vidare perspektiv på hur situationen i Storbritannien ser ut. Vi har valt att ta med dessa siffrorna eftersom verksamheten med trafficking ofta sker i det dolda och ett stort mörkertal misstänks. Med en rapport som utgår i från fler källor kan man också komma närmare att ringa in hela problemet och omfattningen av det. Alla rapporter, förutom den utfärdad av Brå, avser siffror för år 2011.

Problematiken med statistiken är som nämndes ovan att ett stort mörkertal finns och att det därför är svårt att veta exakt hur många individer som faller offer för trafficking. Dessutom är ett stort antal som inte vill eller vågar anmäla deras traffickers/människohandlare. Detta leder till att man i många fall får uppskatta offer/ människohandlare e.t.c till en siffra. Man ska även vara försiktig med att dra för hårda slutsatser av siffrorna eftersom kausaliteten till dem kan vara flera olika. Detta är något som vi genom uppsatsen försöker ha i åtanke och ta upp. Utöver detta så har EU:s officiella informationshemsidor har varit till hjälp. Vetenskapliga artiklar har vi inte använt oss av i så stor utsträckning eftersom det inte finns så mycket forskning på just det ämne vi valt. Men i fråga om globalisering och

trafficking har Devin Brewers artikel om detta ämne varit givande. Brewer som är forskare på University of Denver i Colorado i USA har erfarenhet inom ämnet.

Gällande den radikala teorin kommer vi utgå främst ifrån böckerna Essentials of International Relations samt the Globalization of World Politics som både förklarar och beskriver utgångspunkter i teorin.

1.4 Teori

Vi har valt att analysera Schengen och trafficking med hjälp av globaliseringen. Vi tror och utgår ifrån att globalisering för det första är något som existerar och sker, men också att globaliseringen är något som har en central plats i problematiken. Under vårt arbete har vi valt att definiera vad globalisering är utifrån boken Globalization in World Politics där följande begreppsförklaring ges: “globalization is /.../ defined as a/ the process of increasing interconnectedness between societies such as that events in one part of the world increasingly have effects on peoples and societies far away. A globalized world is one in which political, economic, cultural, and social events become more and more interconnected, and also one in which they have more impact” (Baylis 2011, s. 8). En del av kritiken som finns mot begreppet kommer vi att titta närmare på under avsnittet teori med hjälp av den radikala teorin, som vi dessutom kommer att tillämpa på Schengenavtalet och trafficking.

Det är viktigt att definiera begreppet trafficking. Eftersom vi använt mycket av EU:s officiella statistik och information från en del av EU:s medlemsländer har vi valt att följa definitionen av trafficking som EU har antagit, nämligen definitionen som ges av Palermoprotokollet. Den lyder som följer:

“(a) The recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat

or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others

or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs.

(b) The consent of a victim of trafficking in persons to the intended exploitation set forth in

subparagraph (a) of this article shall be irrelevant where any of the means set forth in subparagraph (a) have been used;

(c) The recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of a child for the purpose of exploitation shall be considered ‘trafficking in persons’ even if this does not involve any of the means set forth in subparagraph (a) of this article;” (EU-kommissionen 2013, s.25).

2. Trafficking och dess utbredning

Ovan ges definitionen av trafficking i byråkratiska termer, men vad innebär egentligen trafficking i praktiken? I stora drag handlar det om gränsöverskridande brottslighet, hög lönsamhet med låga risker för människohandlarna. Även kränkningar, tvång och utnyttjande av utsatta människor. Den största delen av trafficking sker för sexuella syften, varpå tvångsarbete som näst störst del. Som en följd av att trafficking för sexuella ändamål är störst är också majoriteten av offren för denna handel kvinnor och flickor. Främst sker rekrytering från Östeuropa, Sydamerika, delar av Asien och västra Afrika. Alla är de regioner som präglas av fattigdom vilket är en förklarande faktor. Offren transporteras i hög grad till Västeuropa (EU-kommission 2013, s.55).

Ekonomiska incitament är en aspekt i sammanhanget som är viktig att förstå för varför trafficking drivs. Precis som med vilken annan marknad som helst kan man tala om ett utbud och efterfrågan där båda två ligger högt. Att utbudet dessutom är relativt billigt och efterfrågan och betalningsviljan är hög tillåter stora vinster för den som handlar med varan. Vad som dessutom gör verksamheten ännu mer lukrativ är att varan människor, till skillnad från exempelvis droger, går att använda om och om igen. Trots att trafficking är illegalt i många stater i världen beskrivs det ändå hur aktiviteten har en relativt låg risk, vilket i sin tur ytterligare ökar incitamenten för att delta i brottsligheten (Brottsförebyggande rådet 2008, s.16).

2.2 Trafficking inom EU

EU började uppmärksamma problemen med trafficking i och med Sovjetunionens fall och Kalla krigets slut. Det internationella systemet lades då om och den politiska situationen för hela Europa förändrades radikalt 1989 då en stormakt föll och gav upphov till nya staters bildande. Man har sedan dess genom konventioner, lagar och gemensamt polisiärt samarbete

försökt att minska förekomsten av trafficking (Wylie m. fl., 2010, s. 2-3). En ny strategi har anammats av EU-kommission och denna ska gälla för åren 2012-2016. Den är tilltänkt att utrota handel med människor genom fem nyckelpunkter där man bland annat fokuserar på att i större utsträckning identifiera, assistera och skydda trafficking-offer samt att öka det förebyggande arbetet och arbetet för fler fällande domar av människohandlare. Denna strategi ingår i det senaste EU-direktivet som alla stater skulle ha implementerat i den nationella lagstiftningen den 6:e april 2013 (ec.europa.eu, 2013).

EU gav nyligen ut en rapport om hur situationen för handel med människor ser ut i regionen. Rapporten innehåller statistik från medlemsländerna för de tre åren 2008, 2009 och 2010. För EU som helhet har man kunnat se att trafficking ökat med 18% mellan 2008 och 2010, att den största andelen offer är kvinnor och att trafficking främst sker för sexuell exploatering följt av tvångsarbete som till störst del drabbar män. (EU-kommissionen, 2013, s. 14).

Inom EU talar man ofta om ”internal trafficking”, vilket innebär att majoriteten av den trafficking som sker inom EU sker mellan medlemsländer. Här är individer från Rumänien och Bulgarien (61%) högst representerade bland trafficking-offer. De senaste åren har man emellertid kunnat se att en allt större del av offren kommer från icke-medlemsländer. Exempelvis stod manliga offer som inte var EU-medborgare för 12% år 2008. Den siffran ökade till 37% år 2010. För kvinnor var den siffran 2008 18% och 2010 var den 39%. Dessa offer kommer främst från Nigeria och Kina (EU-kommissionen, 2013, s. 14).

Statistiken för de som inte är offer, utan människohandlare, ser annorlunda ut. Angående misstänkta människohandlare menar man att medborgare utanför EU är i majoritet (55%) och återigen är Nigeria och Kina i topp, men även Turkiet. Av de som har EU-medlemskap ligger länderna Bulgarien, Rumänien, Tyskland och Frankrike överst. Av de som däremot är dömda har majoriteten EU-medlemskap. 2008 hade 67% av de dömda EU-medlemskap och den siffran steg till 76% 2010. De utan EU-medlemskap som blev dömda kom främst från Albanien, Marocko, Ryssland och Turkiet (EU-kommissionen, 2013 s. 14). Det som är viktigast med denna rapport är att samtidigt som trafficking ökat visar statistiken att antal dömda minskat med 13 % (EU-kommission, 2013 s. 14).

Sådana ser trenderna ut för EU som helhet. Vi kommer nu in på vilka variabler som kan ha varit påverkande i denna utveckling. Vi menar på att globaliseringen och Schengen-avtalet är två centrala delar och presenterar i följande stycken dessa två begrepp. Detta följs av hur statistiken ser ut för Sverige, som är en stat som är med i Schengenavtalet, och Storbritannien

som står utanför. Finns det några tydliga skillnader mellan länderna och vad kan man i så fall dra för slutsatser av dessa?

2.3 Globalisering

En globaliserad värld är en värld där politiska, ekonomiska, kulturella och sociala events har större påverkan och blir alltmer sammanlänkade. Samhällen runtom i världen blir till en allt större grad mer och mer påverkade av varandras händelser. Dessa händelser delas in i tre olika kategorier: sociala, ekonomiska och politiska. Mycket i dagens samhälle blir tätare sammankopplat. Internet är ett bra exempel då den erbjuder en möjlighet att sköta kontakt med resten av världen via datorn hemifrån. Även globala nyhetstidningar, internationella organisationer såsom Amnesty, den globala ekonomin, klimatförändringar och sjukdomar är några exempel på konsekvenser utav globaliseringen. Man kan också säga att det är dessa händelser som förändrat världspolitiken i jämförelse med hur den såg ut för några år sedan. Viktigt är att benämna att ett nytt politiskt system har vuxit fram som ett resultat av globaliseringsprocessen. Detta innebär att staters enskilda agerande numera påverkar fler än enbart den egna staten. (Baylis 2011, s.7-8)

2.4 Globalisering och trafficking

Idag utvecklas världen hela tiden till att bli ett ännu mer globalt samhälle där fri rörlighet av personer både är frivilligt, framtvingat och blir alltmer utbrett. En sådan typ av koncentration kan lätt attribueras till processen av globalisering. En stor faktor till att mänsklig trafficking har blivit en såpass lönsam och snabbväxande kriminalitet är globaliseringen. Även om trafficking inte enbart är ett resultat utav globaliseringen, är det en del utav den process som involverar en funktionell integration av spridda ekonomiska aktiviteter. (Brewer 2008, s.46)

Processen utav globaliseringen är uttalad och etablerad inom världsekonomin. En ökad integrerad världsekonomi gör det möjligt för trafficking att trivas och etableras. Precis som slaveri förr i tiden har trafficking blivit en lönsam rörelse som har blivit givande för människohandlare i och med utvecklingen av globaliseringen. Trafficking utgörs idag, precis som slaveri förr i tiden av en efterfrågan på billig arbetskraft och ett utbud av utsatta personer. (Brewer 2008, s.46)

Globaliseringen främjar ett slags beroendeförhållande mellan stater för handel och faciliteter som transfererar varor. Komparativa fördelar inom varor och billig arbetskraft

utnyttjas i utvecklingsländerna i bemärkelsen att exploatera människor för ekonomiska syften. I utvecklingsländer där agrara livsstilar förr i tiden dominerade, är nu medborgarna lämnade utan utbildning eller färdigheter att kunna prestera inom en utvecklande arbetskraft. Allt färre fabriker och verkstäder etableras i industriländerna, eftersom det är nu billigare att producera i utvecklingsländerna. En stor efterfrågan på billig arbetskraft hos multinationella företag i utvecklingsländerna har lett till trafficking och exploatering av desperat arbetskraft i dessa länder. (Brewer 2008, s.47)

Människor som har socioekonomiska nackdelar är de som oftast drabbas av trafficking, varav majoriteten av fallen är kvinnor och barn eftersom de ofta anses vara de mest utsatta i samhället. Internet är en annan stor bidragande faktor till spridningen av trafficking. Människohandlare kan lätt lura kvinnor på internet genom bland annat falskt namn och jobbannonser. (Brewer 2008, s. 47)

2.5 Schengen

Syftet med Schengenavtalet är att göra det möjligt för människor att enklare röra sig mellan länderna inom Europa. Samarbetet har inrättats för att påskynda idén om fri rörelse av personer. Visum som beviljas av ett Schengenland är giltigt bland alla Schengenländer vilket innebär bland annat att gränskontrollerna mellan dessa länder avskaffats.

Avtalet härstammar från 1985 då Belgien, Tyskland, Frankrike, Nederländerna och Luxemburg bestämde sig för att slopa gränserna mellan länderna. 1997 bestämde sig de europeiska medlemsländerna för att införa systemet inom den Europeiska Unionen, vilket innebär att alla länder som ansöker om medlemskap inom unionen skall uppfylla de kriterier Schengen-avtalet kräver. Idag finns det 26 medlemsstater inom avtalet. Alla medlemsstater inom EU hör till avtalet förutom Irland, Storbritannien, Rumänien och Bulgarien.

Medborgare inom Schengen-avtalet har rätt till att röra sig fritt inom Schengen-området med ett giltigt uppehållstillstånd eller visum. En person utan visum eller giltigt uppehållstillstånd får vistas inom området i max tre månader och passkontrollerna har slopats vid de inre gränserna mellan länderna. (ec.europa.eu 2011)

En EU-medborgare utanför Schengen har rätt att stanna i ett land i tre månader om personen är där för att jobba eller driva eget företag, studera eller leva som pensionär. Några EU-medlemsländer har beviljats undantag vilka begränsar andra Schengenmedlemmars rätt att arbeta i värdlandet de befinner sig i. (eu-upplysningen.se 2013) Begränsningarna erbjuds till enskilda medlemsländer som får tillåtelse att under en period begränsa tillträdet till sin arbetsmarknad för arbetstagare från medlemsländer som anslöt sig senare till den Europeiska

Unionen än värdlandet i fråga. Begränsningen gäller de medlemsstater som anslöt sig till den Europeiska Unionen 1:a maj 2004 vilka är: Polen, Tjeckien, Estland, Lettland, Litauen, Ungern, Slovenien och Slovakien. Dessa övergångsbestämmelser tillämpades även på de två länder som anslöt sig till EU 2007, Rumänien och Bulgarien, men som ännu inte anslutit sig till Schengenunionen. Ett anslutningsavtal 2003 gjorde det möjligt för de etablerade EU-medlemsländerna att fördröja tillämpning om lagstiftningen för anställning gentemot de nya åtta medlemsländerna som gick med i unionen 2004. Avtalet begränsar alltså den fria rörligheten för arbetstagare från dessa länder. När en arbetstagare väl har fått tillgång till arbetsmarknaden har personen i fråga rätt till likabehandling (Europeiska kommissionen 2009, s.27).

Övergångsbestämmelserna gäller högst i sju år och kan delas in i tre olika faser.

Första fasan: under de två första åren av anslutningen till Europeiska unionen bestäms tillträdet till värdlandets arbetsmarknad av den nationella lagstiftningen. Detta innebär att de länder som ingick i unionen innan anslutningen har rätt till att begränsa tillträdet till sin arbetsmarknad för de nya anslutningsländerna, men kan också när som helst upphäva begränsningen. Andra fasan: De ursprungliga EU-medlemsländerna kan fortsätta att utöva sin rätt till arbetsmarknadsavtalet om detta anmäls till kommissionen före utgången av den första fasan. Tredje fasan: gemenskapslagstiftningen bör ha tillämpats efter fem år, men om det uppstått allvarliga störningar på arbetsmarknaden får medlemsländerna fortsätta att tillämpa begränsningen till sin arbetsmarknad i ytterligare två år. (Europeiska kommissionen 2009,s.28)

Sverige och Irland valde att inte tillämpa några begränsningar för tillträde till sin arbetsmarknad under den första fasan gentemot arbetstagare i EU-8 staterna, vilken varade från 2004 till 2011. EU-8 består av staterna: Estland, Lettland, Litauen, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern. Storbritannien tillämpade inte heller några begränsningar utan valde istället ett system för registrering av arbetstagare.

Under den andra fasan 2006 öppnade Finland, Grekland, Portugal och Spanien sin arbetsmarknad. Likaså gjorde även Italien, Nederländerna och Luxemborg. 3 år efter anslutningen kunde medborgarna i EU-8-staterna röra sig fritt i tio av de resterade 15 medlemsstaterna. Övriga länder Österrike, Frankrike, Tyskland, Danmark och Belgien införde begränsningar i en del sektorer/yrken. (Europeiska kommissionen 2009, s.29)

När en EU-medborgare vistas i ett annat land längre än tre månader kan värdlandet kräva att personen registrerar sig hos landets myndigheter för att styrka att personen har tillräckliga

medel för att försörja sig. När dessa krav inte uppfylls kan myndigheterna kräva att personen flyttar. (eu-upplysningen.se 2013)

Dessa gemensamma regler gällande asyl och visum har alla Schengenmedlemmar antagit. Reglerna används främst i syfte att reglera den allmänna ordningen för att säkerställa den fria rörligheten. Länderna har dock rätt att tillfälligt utföra gränskontroller om den allmänna ordningen eller nationella säkerheten förutsätter det. Schengens informationssystem är ett informationssystem inom Schengen som gör det möjligt för myndigheter att utbyta information om bland annat efterlysta brottslingar. Polis, tull och rättsliga myndigheter samarbetar inom medlemsländerna för att bekämpa organiserad brottslighet och terrorism. Även Storbritannien som inte är en Schengenmedlem deltar i det polisiära samarbetet. (ec-europa.eu 2011)

EU-länderna har upprättat ett system för samordning av socialförsäkringsförmåner inom unionen för att den fria rörligheten skall fungera, exempelvis föräldraledighet och pension. Samordningsreglerna innebär i princip att när en person flyttar till ett annat EU-land för att arbeta skall denna omfattas av landets socialförsäkringssystem från och med första arbetsdagen. (eu-upplysningen.se, 2013) Passkontrollerna vid de yttre gränserna till de länder som inte deltar i Schengen-samarbetet har dock stärkts och vid dessa gränser kontrolleras resenärernas identitet och resehandlingar. Dessa gränser kan exempelvis vara hamnar eller flygplatser som man passerar när man reser från ett Schengen-land till ett land utanför Schengen-samarbetet, eller tvärtom. Gränskontroll skall ske både vid in- och utresa. Enheten för gränskontroll kallas för Frontex och syftet med byrån är att den skall samordna gränsarbetet mellan Schengen-länderna, anordna gemensamma utbildningar av gränskontrollspersonal, genomföra riskanalyser och följa upp forskning på området. Frontex skall även bistå medlemsländerna i situationer som kräver teknisk och operativ hjälp vid de yttre gränserna, och bistå med tekniskt stöd vid gemensamma insatser att återsända tredjelandsmedborgare. Storbritannien och Irland deltar inte i denna byrå eftersom den är i juridisk mening en del av Schengen-samarbetet, men det går dock att delta i byråns verksamhet från fall till fall.

(eu-upplysningen.se 2013) Byrån sattes upp 2004 för att förstärka och effektivisera samarbetet mellan nationella gränsmyndigheter. Frontex har flera operationella områden vilka är definierade i samband med grundandet av Frontex regulation och a subsequent amendment. Dessa områden är: gemensamma insatser, utbildning, riskanalys, förse en snabb insatsförmåga, bistå medlemsstaterna med gemensamma insatser för återsändande och informationssystem och information gällande miljö.

(frontex.europa.eu 2012)

Medborgare i länder utanför EU, har särskilda regler inom Schengen. Tredjelandsmedborgare med uppehållstillstånd i något utav Schengen-länderna får röra sig fritt i andra Schengen-länder under tre månader. Tredjelandsmedborgare som inte behöver visum kan röra sig fritt inom Schengen under högst tre månader för varje sexmånadersperiod. Ansökningar om visum skall registreras i den gemensamma databasen VIS där medlemsländerna inom Schengen skall kunna utbyta information om viseringar.

(eu-upplysningen.se 2013) Sammanfattningsvis har Schengen-avtalet gjort det betydligt enklare för medborgare i länder som är anslutna till avtalet att röra sig fritt, men samtidigt har vissa länder stängts ute – så som Bulgarien och Rumänien.

2.6 Schengen och trafficking

Att Schengen-avtalet ökat flödet av trafficking är tydligt. Att rörligheten av människor och varor till och från EU har ökat har också haft inverkan på den organiserade brottslighetens utveckling. Enligt Brottförebyggande rådets undersökning har det blivit enklare att utföra trafficking – processen att transportera trafficking-offer inom Schengen har förenklats avsevärt eftersom gränskontrollerna i stor utsträckning avskaffats. I och med utvidgningen har det dessutom blivit allt svårare att upptäcka trafficking-offer eftersom de i och med anslutningen till Schengen reser med lagliga dokument och har rätten till att vistas i ett annat Schengen-land utan vidare i tre månader. Som exempel visar de empiriska resultaten från samma undersökning att det för Estland, Lettland och Litauen sedan deras anslutning 2007 har blivit svårare för svensk gränspolis att identifiera trafficking-offer när de reser med Schengen-dokument, har pengar för sin vistelse och en trovärdig historia om uppehälle (Brå, 2008 s.178). Också rapporten från Rikspolisstyrelsen menar att ökningen i sex-trafficking kan ha sin förklaring i de slopade viseringskraven

3. En jämförelse mellan Sverige och Storbritannien

3.1 Sverige

I Sverige, liksom i majoriteten av andra länder, är trafficking för sexuellt utnyttjande mest förekommande. Man uppskattade 2011 från polisens håll att 400-600 kvinnor i Sverige detta år föll offer för sex-trafficking. Inom detta område är Sverige både ett destinations-och ursprungsland. Till en mindre del är det även ett transit-land för samma ändamål. Även

trafficking i form av tvångsarbete äger rum och Sverige ses här endast som ett destinationsland (U.S State of Department, 2012). Exempel på föregående är människor som luras till Sverige för bärplockning och som i slutändan inte får ut någon lön och som dessutom ofta på något sätt hamnat i skuld till ”arbetsgivaren”. Just detta scenario anklagades ett bulgariskt par för 2011. Man menade att paret lurat män från sitt hemland till Sverige med löften om höga löner, betald resa och gratis mat och logi under vistelsen. I själva verket var lönen väldigt låg, resa, mat och logi var inte gratis utan kostade tillsammans mer än vad de tjänat ihop under bärplockningen och var därför i skuld till paret vid arbetets slut. Detta satte de utsatta männen i en beroendeställning till paret vilket ofta är fallet för trafficking-offer (Rikspolisstyrelsen, 2012, s. 24).

EU-kommissionären Cecilia Malmström har i en opinion för Svenska Dagbladet skrivit att Sverige tillsammans med 5 andra länder är de som antagit den nya EU-lagstiftningen. Den innebär att domstolar i hela EU måste se lika allvarligt på trafficking-brotten och att alla länder måste ge tillräckligt med stöd till offren. Men fortfarande är det alltså 21 länder kvar som inte gjort det (Svenska Dagbladet, 2013-04-13).

3.3 Storbritannien

Enligt en rapport från UKHTC från år 2011 var 2077 potentiella offer för trafficking identifierade i Storbritannien. Sexuell exploitation (31%) och tvångsarbete var de två vanligaste typerna av trafficking och man identifierade även 99 offer med brittiskt medborgarskap. Även i detta fall var sex-trafficking vanligast och drabbade främst unga flickor. Med en snabb uträkning får man fram att de som utsatts för sex-trafficking är ungefär 640 stycken, att jämföra med Sveriges uppskattning på 400-600 stycken. Däremot tillkännages inte ens hälften av de 2077 potentiella offer för trafficking i Storbritannien enligt den andra rapporten med siffror från NRM. Antalet offer är således svårt att säkerställa.

Liksom Sverige är Storbritannien ett destinationsland, både för män och kvinnor men också för barn (U.S State of Department, 2012). Gällande trafficking-lagstiftning ligger Storbritannien ett steg längre bak än Sverige då man är en av de 21 stater som fortfarande inte infört ”den nya, skapare EU-lagstiftningen mot trafficking som alla länder enades kring 2011” (Svenska Dagbladet, 2013).

Nedan följer en presentation för statistiken från Sverige respektive Storbritannien. Tabellerna är bredvid varandra för att lättare få en överblick på siffrorna. Storbritannien har förkortats till UK (United Kingdom).

Trafficking-offer per 100 000 invånare SVE
2008 - 0.2
2009 - 0.5
2010 - 0.8

Trafficking-offer per 100 000 invånare UK
2008 - inga siffror
2009 - 0.5
2010 - 0.7

(EU-kommissionen, 2013, s. 35)

För att få en känsla för siffrorna kan tilläggas att genomsnittet för hela EU såg ut på följande vis:

Offer per 100 000 invånare genomsnitt EU
2008 - 1.3
2009 - 1.6
2010 - 2.0

(EU-kommissionen, 2013, s. 35)

De högsta siffrorna stod Cypern för alla tre referensår med 7.3 offer per 100 000 invånare 2008, 14.2 följande år, och slutligen 6.3, år 2010. (EU-kommissionen, 2013, s. 35). Sverige och Storbritannien ligger både under genomsnittet för EU och skillnaderna i antalet offer per 100 000 invånare är inte särskilt stora länderna emellan.

Ursprungsländer för sex- trafficking i SVE (offer)
1. Rumänien
2. Litauen
3. Estland
4. Polen

(Rikspolisstyrelsen, 2012 s. 6)

Ursprungsländer för sex- trafficking i UK (offer)
1. Nigeria
2. Rumänien
3. Storbritannien
4. Ungern

(SOCA, 2012 s.7)

Skillnader för var offer i sex-trafficking kommer ifrån är markanta. Till Sverige anländer till stora delar individer från angränsade länder via Östersjön, medan det till Storbritannien finns offer med ursprung från Nigeria. Det ska dock nämnas att Nigeria och Storbritannien har en historisk koppling då Nigeria fram till 1960 var en brittisk koloni (regeringen.se, 2013).

Ursprungsländer för människohandlare i SVE
1. Estland
2. Irak
3. Litauen
4. Rumänien
5. Sverige

(Rikspolisstyrelsen, 2012 s.6)

Statistik för traffickers/ människohandlare finns inte att tillgå på samma sätt som för den svenska. Dock skriver man i SOCA-rapporten att: ”traffickers for benefit exploitation originate predominantly from the same country as their victims, and are from the same ethnic background, for example Roma” (SOCA, 2012, s. 13). IDMG-rapporten menar att brottsligheten är svårupptäckt men påpekar att organiserade brottslingar som är inblandade i trafficking-verksamhet till störst del rapporteras vara från Rumänien (IDMG, 2012, s. 8).

3.4 Skillnader mellan Storbritannien och Sverige

Statistik är ett bra hjälpmedel i vår undersökning, men det är viktigt att komma ihåg att inte dra för hastiga slutsatser. Det kan finnas flera anledningar till att siffrorna ser ut som de gör. Att ett land har högre siffror för trafficking-offer behöver inte nödvändigtvis betyda att trafficking är mer förekommande. Det kan istället vara så att man har olika attityder om att anmäla, en bättre rapportering, goda relationer mellan icke-statliga organisationer och utsatta som kan bidra med statistik. En stat kan helt enkelt ha bättre tillgång till hur situationen och statistiken ser ut. Dessutom är trafficking en verksamhet som ofta sker i det fördolda vilket försvårar insamlingen för statistik enormt. Ytterligare en faktor som skapar problem med vetenskapen om hur många offer det egentligen finns är att sex-trafficking är så tätt

sammankopplat med prostitution. I Sverige skapar detta problem eftersom det är svårt att bevisa att det är trafficking det handlar om och inte koppleri (Rikspolisstyrelsen, 2012). Storbritannien och Sverige är lika i många avseenden, men en faktor som skiljer staterna åt, och som är viktigt i sammanhanget, är lagstiftningen gällande prostitution. På denna punkt har länderna valt vitt skilda inriktningar. I Sverige är det sedan 1999 olagligt att köpa sex, däremot lagligt att sälja. I Storbritannien är ingetdera olagligt. Det är endast vissa aktiviteter kopplade till prostitution som är illegalt, exempelvis att gatuprostitution och bordellverksamheter. På senare tid har det kommit rapporter som föreslår att trafficking är högre i länder där köp av sexuella tjänster är lagliga. En sådan rapport är *Does Legalized Prostitution Increase Human Trafficking?*, av Eric Neumayer, Seo-Young Cho och Axel Dreher. De hävdar i sin undersökning att inflödet av trafficking-offer är större i länder där prostitution är lagligt (Neumayer m.fl, 2013). Eftersom prostitution är lagligt i Storbritannien blir det svårare för myndigheter att upptäcka och komma i kontakt med trafficking-offer.

4 Teori: trafficking analyserat ur ett radikalt perspektiv

När man talar om globalisering och fri rörlighet görs det ofta i positiva ordalag, men som vi i uppsatsen visat är trafficking en negativ effekt av globaliseringen och fri rörlighet inom EU. För att gå djupare in på trafficking följer en analys av fenomenet utifrån den radikala teorin. Vi kommer genom teorianalysen koppla problematiken kring trafficking till bland annat den fria rörligheten inom Schengenunionen och de ekonomiska incitamenten som ligger bakom trafficking.

Den radikala teorin rotar sig inom ekonomi. Inom teorin baseras individers handlingar utifrån vilken ekonomisk klass man tillhör. (Mingst & Arreguín-Toft, 2011, s.3). Ekonomiska förutsättningar har ofta betydelse när en individ luras in i trafficking. Som tidigare nämnts i avsnittet om trafficking och dess utbredning, är offren för trafficking ofta ekonomiskt utsatta och desperata kvinnor och män. Staten som aktör i det internationella systemet förstärker dessa beteenden då den är en del av det kapitalistiska systemet (Mingst & Arreguín-Toft, 2011, s. 3). Det kapitalistiska systemet omöjliggör en jämlik utveckling staterna emellan eftersom ingen stat kan utvecklas självständigt/ autonomt. Staterna kan inte följa samma mönster, därför utvecklas vissa stater snabbare än andra vilket i sin tur leder till slutsatsen att kapitalism är ett ojämlikt system (Hobden & Jones, 2011, s. 135).

Radikala teoretiker vill lyfta fram att dominans och förtryck uppstår ur den ojämna ekonomiska utveckling som sker, där industrialiserade länder gynnas och får möjlighet att

expandera medan utvecklingsländerna hamnar i skymundan. Man menar att kapitalism leder till ekonomiska kriser (Mingst & Arreguín-Toft, 2011, s.81-83). En sådan kris ser vi just nu framför allt i Europa där euro-krisen har skapat många problem. Den senaste rapporten från Rikspolisstyrelsen påpekar att den ekonomiska krisen förstärker den gränsöverskridande brottsligheten. Man menar att “ fattiga [m]änniskor som bryter upp från områden med social, politisk eller ekonomisk oro kan bli offer för människosmuggling och människohandel” (Rikspolisstyrelsen, 2012 s. 7).

En radikal teoretiker skulle vara negativt inställd till Schengenunionen då man anser att internationella förbund tendera till att prioritera ekonomin framför säkerhetsproblem såsom miljö, mänskliga rättigheter och transnationell brottslighet (Mingst & Arreguin-Toft 2011, s. 367). Dessutom är den fria rörligheten som Schengen-avtalet innebär en del av globaliseringen - globaliseringen som egentligen bara är en effekt av att kapitalismen har expanderats. Följdaktigen är globaliseringen enligt den radikala teorin inget nytt fenomen. (Hobden & Jones, 2011, s. 135).

5. Resultat och analys

Den ökade rörligheten av människor, varor, tjänster och kapital inom och till EU till följd av globaliseringen, har sin motsvarighet i rörligheten av kriminella nätverk och kriminalitet. (Rikspolisstyrelsen 2012 s. 9)

Citatet är sammanfattande för hur Schengen-avtalet och globaliseringen hör ihop på så sätt att Schengen-avtalet som följd av globaliseringen öppnar upp gränser med sikte på en inre marknad, samtidigt som den organiserade kriminaliteten drar nytta av den fria rörlighet som Schengen-avtalet innebär.

Schengenavtalet har bidragit till möjligheten för ökad fri rörelse av personer för medlemsstaterna. Alla medlemsstater har dock inte samma ekonomiska och sociala förutsättningar vilket är en stor bidragande faktor till att trafficking sker i Europa idag. Både rapporten från Brottsförebyggande rådet och rapporten från Rikspolisstyrelsen hävdar att eftersom de inre gräns- och passkontrollerna mellan medlemsländerna har slopats, har Schengen-avtalet förenklats inresan till ett land och på samma gång försvårat gränskontrollanternas arbete med att identifiera trafficking-offer. Detta är på grund av att individer från ursprungsstater för trafficking i och med Schengen-avtalet har lagliga papper och ofta en trovärdig historia om uppehälle som ej ifrågasätts. Den fria rörelsen gör det

dessutom möjligt för människohandlarna att åka runt mellan länderna med sina offer, eftersom uppehållstillstånd inom Schengenunionen gäller i tre månader för en person som inte har ett visum. Detta gör verksamheten svårupptäckt.

Den komparativa studien som genomförts mellan Storbritannien och Sverige gav oväntat resultat eftersom vi hade förväntningar om att Storbritannien och Sverige skulle skilja sig mer åt i statistiken gällande antalet trafficking-offer. Detta har visat sig inte vara fallet. EU:s rapport om trafficking visar att skillnaderna mellan Sverige och Storbritannien gällande trafficking-offer per 100 000 invånare inte var särskilt stor. Inte heller visade rapporten från Rikspolisstyrelsen och rapporterna från NRM och SOCA någon avsevärd skillnad mellan sex-trafficking offer för år 2011. I Sverige uppskattade man siffran till 400-600 personer, medan siffran i Storbritannien enligt SOCA-rapporten låg något över 600.

Genom att titta på ursprungsland för trafficking-offer och människohandlare hade vi hoppats på att kunna urskilja ett mönster - kommer offer och människohandlare från olika delar av världen till länder utanför Schengen såsom Storbritannien och kommer individer från andra Schengen-länder i större grad till Sverige? Svaret är ja, till en viss del. Trafficking-offer i Storbritannien kommer främst från Nigeria, Rumänien, Storbritannien och Ungern, medan offren i Sverige kommer från Rumänien, Estland, Litauen och Polen. Med andra ord så är bara 1 av 4 länder medlemmar i Schengenavtalet i Storbritanniens fall medan i Sveriges fall är siffran högre där 3 av 4 länder är medlemsländer. Man kan således dra slutsatsen att Schengenavtalet faktiskt har en viktig inverkan gällande offrens ursprung. Man kan också peka på geografiska och historiska orsaker. Estland, Litauen och Polen gränsar alla till Sverige via Östersjön och även om Storbritannien och Nigeria inte ligger nära varandra geografiskt finns det en historisk länk mellan de två länderna eftersom Nigeria varit en av Storbritanniens kolonier.

I Storbritannien har det rapporterats att de flesta människohandlare är från Rumänien och man menar att människohandlarna ofta kommer från samma länder och har samma etniska bakgrund som offren. Statistiken i Sverige visar att människohandlarna kommer från Estland, Irak, Litauen, Rumänien och Sverige. Även här visar statistiken att människohandlarna till stor del kommer från samma länder som offren. Utifrån vårt material drar vi slutsatsen av att detta kan bero på den socio-ekonomiska situation som råder i de länder som trafficking-offren och människohandlarna kommer ifrån. Majoriteten av länderna präglas av fattigdom, hög arbetslöshet, låg nivå på jämställdhet och dåliga sociala skyddsnet.

Fattigdom, hög arbetslöshet, låg nivå på jämställdhet och dåliga sociala skyddsnet förklarar väl både hur trafficking drivs och de bakomliggande faktorerna som gör att

människor drivs till en sådan verksamhet. En förklaring till att trafficking inom EU ökat de senaste åren skulle kunna vara att fokus legat på att stabilisera ekonomin inom den Europeiska unionen. Andra stora gemensamma frågor som mänskliga rättigheter och bekämpandet av organiserad brottslighet har hamnat i skymundan. Dessutom finns det också en ekonomisk ojämlikhet inom Schengen-området.

6. Slutsats

I den här uppsatsen har vi försökt att besvara frågeställningen: Hur har Schengenavtalet påverkat förekomsten av trafficking inom EU? - en jämförande studie av Storbritannien och Sverige.

Utifrån den information vi har fått fram kan vi dra slutsatsen av att trafficking ökar oavsett det gäller ett Schengen-land som Sverige eller ett icke Schengen-land som Storbritannien. Statistiken för Sverige och Storbritannien skiljer sig inte avsevärt åt och det verkar därför som att trafficking sker till stor del även oberoende av Schengen-avtalet.

Trafficking grundar sig i ett utbud och en efterfrågan främst på sexuella tjänster och tvångsarbete, som har funnits sedan länge, finns och antagligen kommer fortsätta att finnas. Men det grundar sig även i fattigdom, ojämlikhet mellan könen och brist på arbete. Trafficking grundar sig alltså i många fler faktorer än bara Schengen-avtalet. Dessutom är det en organiserad brottslighet som hela tiden utvecklas.

EU har arbetat med problemen rörande trafficking sedan slutet av 80-talet. Det är alltså ingen ny företeelse. Senaste i april 2013 skrev EU-kommissionären Cecilia Malmström om bristande engagemang i frågan och kritiserade de stater som fortfarande inte antagit det nya EU-direktivet som handlar om att alla domstolar inom EU skall se lika allvarligt på organiserad brottslighet och ge ordentligt stöd till offren. En konsekvens av att alla EU-länder inte har samma lagstiftning skulle kunna vara att antalet dömda minskat samtidigt som antal offer ökat. Endast fem EU-länder har tillämpat de nya direktiven, varav ett är Sverige. Eftersom det är ett gränsöverskridande problem krävs det ett tätare samarbete än det som finns idag och ett större engagemang.

Slutligen är globaliseringen betydande för utvecklingen. Den allt mer integrerade världsekonomin öppnar stora vinstmöjligheter för människohandlare. Precis som för ca 350 år sedan är handel av människor mellan fattiga och rika länder det som möjliggör vinsterna i trafficking. Det är även så situationen ser ut idag fast med ett större antal människor inom handeln. Dock är det idag rent procentuellt färre människor inom slaveriet än för 350 år sedan vilket ger oss hopp om framtiden. (Tedtall, 2010)

7. Referenser

Baylis John, Smith Steve, Owens Patricia, 2011. ”*The globalization of world politics*” 5th edition, Oxford: Oxford university press

Brewer, Devin 2008, ”*Globalization and human trafficking*” (Elektronisk) Tillgänglig: (<http://www.du.edu/korbel/hrhw/researchdigest/trafficking/Globalization.pdf>)

Josef Korbal School of international studies: University of Denver, Hämtdatum: 2013-04-20

Brottförebygganderådet (Brå) 2008. ”*The Organisation of Human Trafficking*”. (Elektronisk) Västerås: Brå. Tillgänglig: http://www.bra.se/download/18.cba82f7130f475a2f1800023448/2008_21_human_trafficking.pdf. Hämtdatum: 2013-04-01

Ec.europa.eu, Europeiska Kommissionen 2011, ”*Schengenavtalet gör det lättare att röra sig i Europa*” (Elektronisk) Tillgänglig: http://ec.europa.eu/finland/news/press/101/10856_sv.htm Hämtdatum: 2013-04-22

Ec.europa.eu, Europeiska kommissionen 2013. ”New European Strategy 2012-2016” (elektronisk) Tillgänglig: <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity.action;jsessionid=QpLQRh9GbhY1zQJGn1BtvmyKxr2HqSJMWBnQzbGPv3wKBgtnpmz4!-2112079233?path=EU+Policy%2FNew+European+Strategy>. Hämtdatum: 2013-05-01

Europeiska Kommissionen 2009, ”*Vill du arbeta i ett annat Schengenland? Ta reda på dina rättigheter*” Europeiska gemenskaperna: Tyskland

EU-kommissionen, 2013. ”*Trafficking in human beings*”. Luxemburg: Europeiska kommissionen.

Europa.eu, 2009. ”*Schengenområdet och Schengensamarbetet*” (Elektronisk) Tillgänglig: (http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/l33020_sv.htm) Hämtdatum: 2013-04-26

Eu-upplysningen.se 2013, ”Schengen och fri rörlighet för personer” (Elektronisk)
Tillgänglig: (<http://www.eu-upplysningen.se/Om-EU/Vad-EU-gor/Schengen-och-fri-rorlighet-for-personer/>) Hämtdatum: 2013-05-01

frontex.europa.eu, Frontex 2012, ”Sea” (Elektronisk) Tillgänglig:
<http://www.frontex.europa.eu/operations/types-of-operations/sea> Hämtdatum: 2013-04-27

Hobden, Steven & Jones, Richard Wyn, 2011. ”Marxist theorys of international relations” i
John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens, *The globalisation of world politics*. Oxford:
Oxford University Press

IDMG (Inter-Departmental Ministerial Group) 2012. ”First annual report of the
InterDepartmental Ministerial Group on Human Trafficking”. Finns tillgänglig för
nedladdning på: <http://www.homeoffice.gov.uk/publications/crime/human-trafficking-report>.
IDMG

Malmström, Cecilia, 2013. ”Fler blir offer för trafficking i Europa”. Svenska Dagbladet.
Opinion 2013-04-15 (Elektronisk) Tillgänglig: http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/fler-blir-offer-for-trafficking-i-europa_8085596.svd. Hämtdatum: 2013-05-13

Neumayer, Cho & Dreher, 2013. ”Does Legalized Prostitution Increase Human Trafficking?”
(Elektronisk) Tillgänglig:
http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=neumayer%20prostitution&source=web&cd=2&ved=0CDgQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.uni-goettingen.de%2Fen%2Frelated-article-does-legalized-prostitution-increase-human-trafficking-%2F265460.html&ei=zKGaUZm8BpP14QSPwoGQCw&usg=AFQjCNF1xSoF41_pZ9_3_n0JLpNR9eHCoQ&sig2=PZwW-2Yyqvnflguq3Jcnow&bvm=bv.46751780,d.bGE.
Hämtdatum: 2013-04-21

Regeringen.se, 2013. ”Nigeria” (Elektronisk) Tillgänglig:
<http://www.regeringen.se/sb/d/2574/a/75557> Hämtdatum: 2013-05-04

Rikspolisstyrelsen, 2012. ”*Människohandel för sexuella och andra ändamål*”. (Elektronisk) Tillgänglig: (http://www.polisen.se/Global/www%20och%20Intrapolis/Rapporter-utredningar/01%20Polisen%20nationellt/Människohandel/Manniskohandel_Lagesrapport_13.pdf) RPS Tryckeri, okänd ort: Rikspolisstyrelsen. Hämtdatum: 2013-04-25

SOCA (Serious Organised Crime Agency), 2012. ”*UKHTC: A Baseline Assessment on the Nature and Scale of Human Trafficking in 2011*”. SOCA.

www.soca.gov.uk, SOCA 2013, ”*National Referral Mechanism*” (Elektronisk) Tillgänglig: <http://www.soca.gov.uk/about-soca/about-the-ukhtc/national-referral-mechanism>. Hämtdatum: 2013-04-31

Tedtalk 2010, Bales, Kevin, ”*How to combat modern slavery*” (elektronisk) tillgänglig: (http://www.ted.com/talks/kevin_bales_how_to_combat_modern_slavery.html) Hämtdatum: 2012-04-27

U.S Department of State, 2012. ”*Trafficking in Persons Report 2012*”. U.S Department of State. (Elektronisk) Tillgänglig: <http://www.state.gov/documents/organization/192597.pdf> Hämtdatum: 2013-05-02

Wylie & McRedmond, 2010. *Human trafficking in Europe: characters, causes and consequences*. New York: Palgrave MacMillan